



תשעה באב (תשפ"א)

יום תשעה באב הוא יום אבל לעם ישראל, על חורבן שני בתי מקדש אשר נחרבו שניהם ביום זה, ועל צרות נוספות שאירעו בו ביום. לפיכך נוהגים בו צום [לילה ויום] ועוד מספר מנהגים, לציון המאורעות. השנה חל יום תשעה ביום ראשון, תחילת התענית במוצאי שבת עם שקיעת החמה, עד צאת הכוכבים ביום ראשון.

א. נעליים להלן דגשים הנוגעים לצוותי מד"א.

בתשעה באב אין נועלים נעלי עור. נהג שנועל מנעל חליפי, צריך לדאוג שהנהיגה תהיה בטיחותית (אין לנהוג בנעלי בית, או יחף וכיו"ב).

מי שצריך לנהוג, ואין לו נעליים חילופיות ראויות, יכול לנעול את הנעליים הרגילות למשך הנהיגה, ויחלצן מיד בתום הנסיעה. וכן הדין לגבי מי שצריך לנעול נעליים לצורך הליכה או טיפול.

ב. חולשה עקב הצום

עובד במשמרת שחש חולשה עקב צום, וחושש שחולשתו תגרום לפגיעה ביכולתו להגיש עזרה, ינסה למצוא מחליף שאינו חש חולשה.

אם אין מחליף זמין, יכול לשתות (לאחר הבדלה כדלקמן) עד שיתחזק. אם שותה "בשיעורין", יכול לומר בהמשך עננו, לעלות לתורה ולברך ברכת כהנים.

עובד היודע מראש שהוא נחלש בצום, ישתדל שלא להשתבץ במשמרת למשך הצום. אם שובץ, ישתדל למצוא מחליף שאינו נחלש בצום.

ג. רחצה

רחיצה אסורה בתשעה באב, אולם רחיצה לצורך נקיון – מותרת, ובעבודת צוותי מד"א היא חובה. לפיכך יש לרחוץ ידיים ולחטא כפי הצורך לאחר כל מקרה, אולם אין להאריך ברחיצה לשם הנאה ותענוג. וכמובן שיש לנקות את הציוד כרגיל (וכן את האמבולנס במידת הצורך).

ד. כונן

כונן שהוא בתורנות ועלול להיקרא להגיש עזרה (כונן יחיד בשכונה וכד'), ינהג כאמור לגבי עובד במשמרת. על ראשי הצוותים לוודא שיש כונן זמין וכשיר.

ה. מגילת איכה וקינות

מי שנקרא למקרה בזמן מגילת איכה, יכול לקרוא ביחידות (ללא ברכה) לכשיסיים. וכן לגבי קינות, יאמרו ביחידות.

ו. עצות טובות

* עובד שהוא במשמרת, אל ידחה את הסעודה המפסקת (למעשה סעודה שלישית לפני שקיעה) לרגע האחרון, שמא ייקרא בדיוק אז למקרה דחוף, ונמצא שנכנס לתענית בלי שאכל כראוי. וכן כונן שעלול להיקרא בסמוך לשקיעה.

* ראוי להתפלל מנחה גדולה ביום צום תשעה באב, ובפרט למנהגי אשכנז שלא הניחו תפילין בשחרית, שמא ייקרא למקרה דחוף בזמן מנחה קטנה ונמצא מפסיד תפילה ותפילין.

* יש להמתין לצאת שבת ואז לומר בפה: "ברוך המבדיל בין קודש לחול" ורק אז מותר להחליף לבגדי חול והחלפת נעליים. יש לברך את ברכת הנר בלבד "בורא מאורי האש" בלי שאר ברכות ההבדלה.

ז. סיום הצום

כיון שלא ניתן להבדיל בצאת השבת מחמת הצום, יש להבדיל בצאת הצום ביום ראשון לפני האכילה או השתיה. בהבדלה יש לומר רק את ברכת בורא פרי הגפן וברכת ההבדלה.

מי שנמצא במשמרת, יכול לאכול בצאת הצום, גם לפני תפילת ערבית. רצוי להצטייד מראש בשתייה ומזון לשבירת הצום.

ח. זמנים

השנה, תשפ"א תחילת הצום ביום שבת, בשקיעה, בשעה 19:50 (בערך, יש להתעדכן ע"פ הלוח המקומי). סיום הצום ביום ראשון, בשעה 20:14 (בערך, יש להתעדכן לפי הלוח המקומי).

נשמע ונתבשר בשורות טובות במהרה

הרב יהודה דנה – 054-8041046